

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	G. Verrijn Stuart	Datum	5 februari 2024
Doorkiesnummer	06 - 20 97 82 70	Kenmerk	11907714/240109-gvs
E-mail	g.verrijnstuart@utrecht.nl	Onderwerp	Meerjarenplanning van werkzaamheden met grote verkeershinder in 2024 en 2025
Bijlage(n)	7 (1 aangehecht)	Beleidsveld	Mobiliteit

Geachte leden van de raad,

Utrecht werkt continu aan een gezonde, aantrekkelijke en bereikbare stad. We bouwen volop en we verbeteren de openbare ruimte en wegen. De gemeente stemt al deze verschillende werkzaamheden zoveel mogelijk op elkaar af om overlast voor omwonenden, weggebruikers en bedrijven zoveel mogelijk te beperken. Toch krijgt iedereen, van fietser tot vrachtwagenchauffeur, hiermee te maken. In deze brief informeren we u over de nieuwe planning van werkzaamheden met grote verkeershinder in de komende twee jaar (2024 en 2025) en wat onze verdere plannen zijn met de tijdelijke verkeersmaatregelen in 2024.

Meerjarenplanning van werkzaamheden met grote verkeershinder in 2024 en 2025

We zien op de hinderkaarten voor 2024 en 2025 vooral in de gebieden Centrum-westzijde, Noordwest, Binnenstad en Zuidwest grotere projecten met veel verkeershinder. We moeten de uitvoeringsplanningen, verkeersfaseringen en tijdelijke verkeersmaatregelen goed op elkaar afstemmen om de bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie in de omliggende gebieden op een goed peil te houden. In de volgende gebieden zijn de komende 2 jaar veel werkzaamheden met grote verkeershinder gepland:

Gebied Centrum westzijde en Noordwest:

- Vervolg herinrichting Westelijke Stadsboulevard (WSB). In de zomervakantie van 2025 is een stremming van drie weken gepland van de kruising van de WSB met de Vleutenseweg (Majellaknoop) voor gemotoriseerd verkeer en openbaar vervoer.
- Realisatie Eneco-warmte transportleiding op tracé Sweder van Zuylenweg-Bernhardplein-Adriaan van Bergenstraat. Deze werkzaamheden combineren we (werk met werk) met de herinrichting van deze wegen.
- Herinrichting Amsterdamsestraatweg.
- Herinrichting Damstraat (2024) en verlegging Eneco warmte transportleiding in Damstraat (2025).
- Herinrichting Lombokplein/Westplein (2026), gecombineerd met groot onderhoud Graadt van Roggenweg.

- Verbreding watergang in de Sijpesteijntunnel. Om de werkzaamheden op deze locatie veilig te kunnen uitvoeren (in verband met geluid en stofontwikkeling) en om de menging van bouwverkeer met fietsers en voetgangers te voorkomen, zal de tunnel circa 6 maanden worden afgesloten. De exacte start, termijn en omleidingsroutes zijn mede afhankelijk van de aanbesteding van de werkzaamheden in de tunnel, die ProRail op dit moment verricht in opdracht van de gemeente. Deze aanbesteding zal komende april worden afgerond. Dan is ook nadere informatie over uitvoering en planning beschikbaar. Vanzelfsprekend zorgen we voor duidelijke omleidingsroutes voor deze belangrijke fietsverbinding, met als insteek zo min mogelijk overlast voor fietsers en voetgangers. We nemen uitgebreide maatregelen om dit zo goed mogelijk te laten verlopen en zullen dit ook monitoren. We zorgen voor goede omleidingsroutes via de Leidseveertunnel en via andere routes, ruimer om de binnenstad heen. Hierdoor kunnen fietsers die niet per sé in de binnenstad hoeven te zijn maar een andere bestemming hebben (bijvoorbeeld het Utrecht Science Park) ook via andere routes langs de binnenstad naar hun bestemming fietsen. Hierbij stemmen we ook af met de Fietzersbond.
- Onderhoud Vleutenseweg.
- Onderhoud Oudenoord.
- Rioleringswerkzaamheden Ahornstraat, Acaciastraat, Omloop en Anton Gesinkstraat.
- Onderhoud Rode Brug.
- Onderhoud Noordelijke Randweg Utrecht (NRU).
- Ontwikkeling Cartesiusdriehoek.

Gebied Binnenstad:

- Gebiedsontwikkeling Smakkelaarspark: We zorgen dat fietsers de werkzaamheden kunnen passeren. Vanwege de bouwlogistiek zal er hinder zijn voor bus- en tramverkeer tijdens (een deel van) de uitvoeringsfase. We zijn in overleg met de provincie om afspraken te maken over benodigde maatregelen, mede in afstemming met Qbuzz en de ontwikkelaar.
- Werkzaamheden Eneco en Stedin op en nabij de kruising Haverstraat-Springweg. Hierbij maken we werk met werk en combineren dit met onderhoud van de riolering op kruising Haverstraat/Springweg.
- Aanpak werfkelders in combinatie met aanpassing van kabels en leidingen bij de werven.
- Verkeersknip Catharijnesingel. Na realisatie van de verkeersknip is doorgaand autoverkeer over de Catharijnesingel niet meer mogelijk. De binnenstad en Hoog Catharijne blijven wel goed bereikbaar voor bestemmingsverkeer (auto, logistiek, etc.).

Gebied Zuidwest:

- Herinrichting Jutfaseweg (fietsstraat).
- Herinrichting Socrateslaan (stadsboulevard).
- Herinrichting Europalaan-Noord.
- Ontwikkeling Merwedekanaalzone (aandacht voor bouwverkeer).
- Bouwprojecten rond Croeselaan en Beurskwartier (idem).
- Onderhoud Galecopperbrug (Rijkswaterstaat).

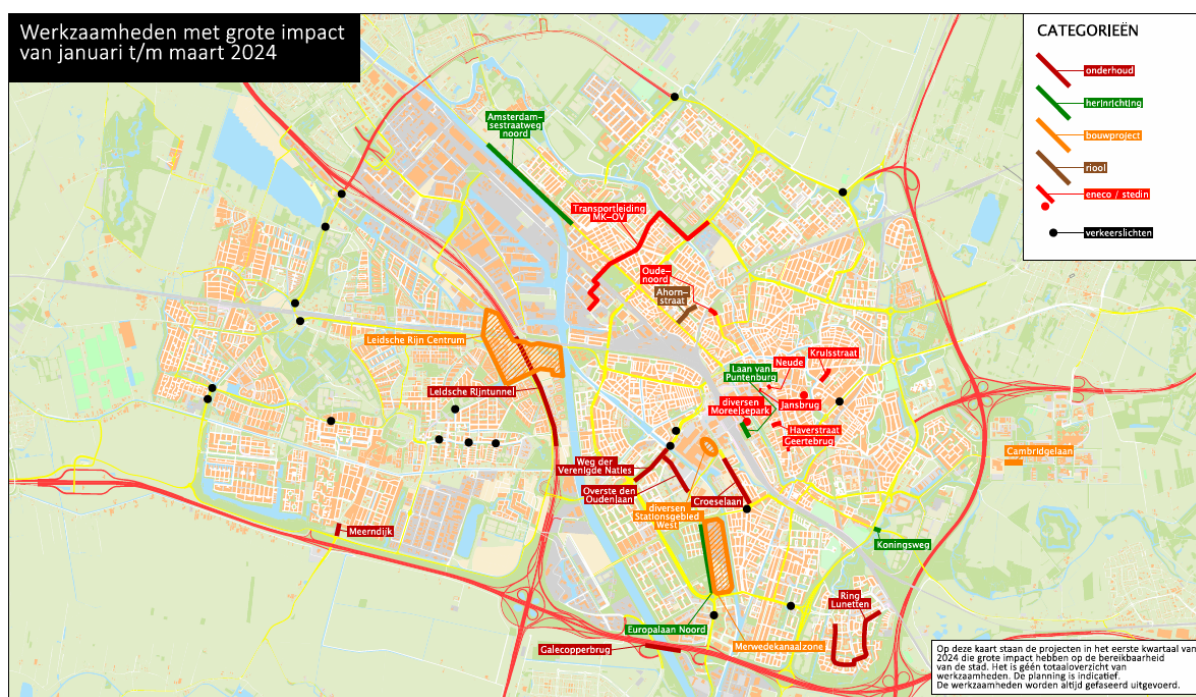
Extra afstemming in deze gebieden tussen werkzaamheden

Veel werkzaamheden in een klein gebied is ingewikkeld. Daarom besteden we in deze gebieden nog meer aandacht aan de afstemming tussen de verschillende partijen (zoals gemeente, nutspartijen en projectontwikkelaars). Dit kan betekenen dat we projecten moeten uitstellen of werkzaamheden juist samenvoegen. Ook kijken we naar een goed regeling van verkeersstromen via slimme verkeerslichten en informeren we direct betrokkenen over de consequenties van de werkzaamheden

en omleidingsroutes. Zo beperken we de hinder voor bewoners en doorgaand verkeer zoveel mogelijk.

Snelweg Ring

Rijkswaterstaat (RWS) voert verder al vanaf juni 2022 onderhoudswerkzaamheden uit aan de Galecopperbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal richting Arnhem. Door onvoorziene omstandigheden duurt dit werk tot begin 2025 in plaats van begin 2024. De capaciteit op de A12 is hierdoor beperkt en de oprit van de A12 vanaf de Papendorpseweg richting het oosten is afgesloten. Tot nu toe is de hinder voor het wegverkeer beperkt. Tot de zomer van 2024 zal RWS de brug meerdere keren in het weekend (ook overdag) geheel afsluiten in oostelijke richting. RWS zorgt in overleg met ons voor passende tijdelijke verkeersmaatregelen, gericht op het beperken van de verkeershinder op het onderliggende wegennet.

Kaart werkzaamheden met grote verkeershinder in eerste kwartaal 2024

Communicatie

Ondanks al deze extra aandacht zullen bewoners en bezoekers van onze stad hinder ondervinden. Goede communicatie is daarom van groot belang. We zetten communicatie in om bewoners te informeren en te erkennen dat bewoners en andere belanghebbenden hinder zullen ondervinden. We zorgen dat de stad zo goed mogelijk bereikbaar blijft en geven aan op welke manier en via welke routes bewoners en bezoekers naar en in onze stad kunnen reizen. Daarbij besteden we ook aandacht aan de wijze, waarop de winkels en voorzieningen in de binnenstad bereikbaar blijven. Hiermee voldoen we ook aan de wens van Centrum Management Utrecht om bezoekers van de binnenstad op een positieve manier te informeren over de bereikbaarheid van het centrum bij werkzaamheden en evenementen. Ook vragen we hen actief om stil te staan bij hun keuzes: bijvoorbeeld om de fiets in plaats van de auto te nemen, de P+R te gebruiken, buiten de spits reizen of een andere route te nemen. We bieden daarbij hulp en alternatieven. Bij een aantal projecten doen we dit in gezamenlijkheid met Rijkswaterstaat, provincie Utrecht en aangrenzende gemeenten.

Evenementen

Ook voor evenementen beoordelen we de planning en de tijdelijke verkeersmaatregelen en stemmen we deze af met de geplande werkzaamheden. Een goed voorbeeld is de afstemming tussen de in 2024 geplande evenementen in park Transwijk (o.a. Central Park, Sneeuwbal en Bevrijdingsfestival) en de in de directe omgeving geplande werkzaamheden. Ook zorgen we voor zorgvuldige en positieve communicatie over de bereikbaarheid van de stad bij evenementen.

Planning is indicatief

De projecten werken we gedurende het jaar uit. Hierbij kunnen onverwachte zaken aan het licht komen. Ook kunnen er calamiteiten optreden, die invloed hebben op de bereikbaarheid. Het gemeentelijke 'Kernteam Tijdelijke Verkeersmaatregelen Utrecht' zorgt dan voor een goede afstemming.

Is de planning van vorig jaar gehaald?

In de meeste gevallen zijn de planningen uit de Meerjarenplanning van werkzaamheden met grote verkeershinder in 2023 gehaald. Maar er zijn ook uitzonderingen. Zo loopt de start van de uitvoering van de werkzaamheden soms vertraging op vanwege eerder niet voorziene maar noodzakelijke werkzaamheden aan kabels en leidingen (bijvoorbeeld bij de Socrateslaan). En duren werkzaamheden soms langer vanwege complicaties tijdens de uitvoering (zoals bijvoorbeeld bij de Galecopperbrug in opdracht van Rijkswaterstaat). Ook moeten er soms extra (vooral onderhouds-)werkzaamheden worden ingepland, die niet eerder waren voorzien (denk ook aan storingen en andere calamiteiten). Een goed voorbeeld hiervan in het afgelopen jaar zijn de werkzaamheden geweest aan de Rode Brug, gericht op het verhelpen van storingen aan deze brug. In al deze gevallen beoordelen we of, en zo ja op welke wijze, de (eerst niet geplande) werkzaamheden toch kunnen worden uitgevoerd met behoud van een goede bereikbaarheid en leefbaarheid van het omliggende gebied.

Inzet mobiliteitsmanagementmaatregelen in gebieden met veel werkzaamheden en verkeershinder

Als weggebruikers verkeershinder ervaren is dat ook een kans en een prikkel om ze te laten nadenken over ander reisgedrag. Denk hierbij aan niet reizen (thuiswerken), anders reizen (bijvoorbeeld door in plaats van de auto een deelfiets te gebruiken) en het nemen van andere routes. Als ander reisgedrag bevalt, zullen weggebruikers vaker kiezen voor ander reisgedrag, ook nadat de werkzaamheden zijn afgerond en er geen verkeershinder meer is.

Daarom benutten we verkeershinder ook als mogelijkheid om voor gebieden met veel werkzaamheden een gerichte aanpak van mobiliteitsmanagementmaatregelen te ontwikkelen. Rekening houdend met de doelgroepen in die gebieden ontwikkelen en realiseren we maatregelen, waarmee we automobilisten duurzaam uit de auto willen halen en reizigers willen verleiden om andere routes te kiezen.

Deze aanpak loopt nu al voor het gebied rond de Westelijke Stadsboulevard (WSB). In 2024 breiden we deze aanpak uit in de naastgelegen woonwijk Zuilen, waar Eneco dan een grote warmtetransportleiding verlegt. Verder zetten we deze aanpak dan ook in voor de Rivierenwijk en het gebied rond de Amsterdamsestraatweg. Daarbij bieden we maatregelen bij bewoners en andere gebruikers in deze gebieden aan, zoals pop-up deelmobiliteitshubs, het uitreiken van probeertegoed voor deelmobiliteit, het organiseren van thuiswerkdagen, een E-bike probeeractie en pilots parkeren op afstand.

Principes voor beoordelen en goedkeuren van uitvoeringsplanningen en tijdelijke verkeersmaatregelen voor werkzaamheden met verkeershinder

We informeerden u in onze eerdere [Raadsbrief Meerjarenplanning werkzaamheden met verkeershinder 2023 2024](#) over onze werkwijze bij het beoordelen en goedkeuren van uitvoeringsplanningen en tijdelijke verkeersmaatregelen voor werkzaamheden met verkeershinder. We hebben daarbij aangegeven dat we een aantal principes hebben vastgesteld voor het beoordelen en goedkeuren van uitvoeringsplanningen en tijdelijke verkeersmaatregelen voor werkzaamheden met verkeershinder. Het gaat hierbij om projecten in opdracht van de gemeente (herinrichting, onderhoud, etc.) en van externe opdrachtgevers, zoals nutsorganisaties en projectontwikkelaars. Projecten dienen bij hun uitvoeringsplanningen en tijdelijke verkeersmaatregelen in principe te voldoen aan deze principes. Met deze veertien principes (zie onderaan deze brief) sturen we op een goede stedelijke bereikbaarheid tijdens werkzaamheden.

Bij het beoordelen van verkeersplannen en het maken van keuzes welke soorten verkeer wel of niet langs de werkzaamheden kunnen, hanteren we deze principes, waarbij we duurzame vormen van mobiliteit de hoogste prioriteit geven. Zo houden we in principe altijd ruimte om (deel)fietsers en voetgangers het werk te kunnen laten passeren en zorgen we voor goede omleidingsroutes voor automobilisten. Toepassing van deze principes zorgt dat we vermijdbare verkeershinder voorkomen, de verkeershinder zoveel mogelijk beperken en de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in het gebied rond de werkzaamheden goed blijft. Er kunnen goede redenen zijn waarom het bij het plannen en uitvoeren van tijdelijke verkeersmaatregelen voor een project echt niet mogelijk is te voldoen aan één of meerdere van bovenstaande principes. Denk bijvoorbeeld aan ruimtegebrek in een smalle straat in de historische binnenstad, een integrale herinrichting van gevel tot gevel, de kwaliteit van het werk (bijvoorbeeld bij asfalteren) en de veiligheid op straat voor bouwvakkers en verkeersdeelnemers bij werkzaamheden. Ook in geval van een calamiteit of spoedeisende werkzaamheden (bijvoorbeeld gevaar voor instorting brug of riolering) kan het noodzakelijk zijn af te wijken van één of meerdere bereikbaarheidsprincipes (veiligheid gaat altijd voor).

In de praktijk passen we bovenstaande uitgangspunten en principes dagelijks en succesvol toe. Goede voorbeelden hiervan zijn o.a. het goed op elkaar afstemmen in planning en fasering van:

- Werkzaamheden op deeltracé Marnixlaan van de Westelijke Stadsboulevard (WSB), het verleggen van een grote Eneco-warmteleiding door Zuilen en overige werkzaamheden in opdracht van de gemeente en Eneco in dit gebied.
- Werkzaamheden op deeltracé Oog in AI van de WSB in combinatie met een boring door Eneco voor haar warmte transportleiding op de Gerswinlaan, waarbij gebied Welgelegen bereikbaar kon blijven voor gemotoriseerd verkeer.

Luchtfoto kruising Marnixlaan/Van Egmondkade/Royaards van den Hamkade tijdens en na werkzaamheden Westelijke Stadsboulevard

Stedelijke bereikbaarheidsregisseur voert regie voor goede bereikbaarheid en leefbaarheid tijdens werkzaamheden en evenementen

In 2023 hebben we een stedelijke bereikbaarheidsregisseur aangesteld, die regie voert over de bereikbaarheid en leefbaarheid van onze stad tijdens werkzaamheden en evenementen. De bereikbaarheidsregisseur stuurt op het uitvoeren van de werkzaamheden met tijdelijke verkeersmaatregelen conform de vastgestelde veertien bereikbaarheidsprincipes. Bij de beoordeling en goedkeuring van uitvoeringsplanningen, tijdelijke verkeersmaatregelen en omleidingsroutes onderzoekt hij met zijn team en opdrachtgevers van de uitvoeringsprojecten op welke wijze deze projecten tijdens de realisatie zo goed mogelijk kunnen voldoen aan de bereikbaarheidsprincipes. In uitzonderingsgevallen kunnen projecten ook een gemotiveerd verzoek indienen om voor hun planning en/of uitvoeringsfasering af te willen wijken van één of meerdere bereikbaarheidsprincipes. Redenen hiervoor kunnen o.a. zijn dat het project anders niet goed technisch en/of verkeersveilig kan worden uitgevoerd. De regisseur heeft in deze gevallen ook deze verzoeken tot afwijken van de bereikbaarheidsprincipes beoordeeld en goedgekeurd.

In het afgelopen jaar heeft de bereikbaarheidsregisseur zich ook ingezet om de informatie van opdrachtgevers van de werkzaamheden met grote verkeershinder eerder in beeld te krijgen, zodat we vanuit onze regierol de werkzaamheden eerder en beter op elkaar kunnen afstemmen. Dit stelt ons in staat werkzaamheden van verschillende opdrachtgevers waar mogelijk te combineren in één project, waarbij de hinder beperkt blijft tot één uitvoeringsperiode en de weg niet meerdere keren open hoeft.

De bereikbaarheidsregisseur voert ook gesprekken met belangrijke stakeholders in de stad (zoals Centrum Management Utrecht, de Veiligheidsregio Utrecht en de Fietzersbond) om hen tijdig te informeren over de planning en de te verwachten verkeershinder van de werkzaamheden, inclusief goede alternatieve routes voor de verkeersdeelnemers. In de loop van volgend jaar zullen we de inzet van de bereikbaarheidsregisseur evalueren. In het eerste kwartaal van 2025 zullen we u per brief hierover informeren, samen met de meerjarenplanning van werkzaamheden en evenementen in 2025 en 2026.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage:

Veertien stedelijke bereikbaarheidsprincipes

1. Tijdelijke verkeersmaatregelen worden uitgevoerd volgens de richtlijn CROW 96b (Werken op niet-autosnelwegen, Werk in uitvoering 96b-2020);
2. We kiezen voor 'werk met werk' maken en combineren werkzaamheden in een straat of op een route dus in tijd (gelijktijdig of aansluitend);
3. We voeren meerdere werkzaamheden gelijktijdig uit op één invalsweg of hoofdroute of belangrijke corridor als we de totale hinder en de totale doorlooptijd van de werkzaamheden daardoor beperken en er voldoende alternatieve routes beschikbaar zijn;
4. We werken niet gelijktijdig op parallelle invalswegen of hoofdroutes (dit geldt voor alle vervoerstypen);
5. We werken niet gelijktijdig op meerdere stedelijke invalswegen voor de auto (tussen de snelweg en de stadsboulevard);
6. We werken op maximaal één autoroute richting de binnenstad;
7. Omleidingsroutes van twee of meerdere projecten in uitvoering mogen niet overlappen;
8. Bij noodzakelijke keuzes voor het al dan niet omleiden van verkeersstromen stellen we prioriteiten conform het Mobiliteitsplan 2040. Voetgangers, fietsers, OV en nood- en hulpdiensten geleiden we langs de werkzaamheden, tenzij dat vanwege ruimtegebrek en/of verkeers- en bouwveiligheid echt niet kan. Als het omleiden van verkeer nodig is kiezen we als eerste voor autoverkeer;
9. We informeren inwoners van de gemeente Utrecht zorgvuldig over de hinder en bereikbaarheid bij werkzaamheden met grote impact. Waar de gemeente geen opdrachtgever is, stelt de gemeente Utrecht de kaders voor de communicatie (BLVC) en heeft een adviserende en controlerende rol. Waar mogelijk en nodig versterken we de communicatie van uitvoerders over hinder, waaronder van de provincie en Rijkswaterstaat;
10. We zorgen voor goede kwaliteit van omleidingen (bewegwijzering, kwaliteit wegdek e.d.);
11. Als we autoverkeer moeten omleiden vanwege werkzaamheden kiezen we voor het buitenom leiden van dit verkeer (van binnen naar buiten). We stellen geen omleidingsroutes voor autoverkeer door A-gebieden in, die worden veroorzaakt door werkzaamheden buiten de A-gebieden;
12. We werken vanaf 15 november tot 1 januari niet meer op belangrijke invalswegen voor de auto van/naar het centrum of andere winkelcentra;
13. Bij het plannen van werkzaamheden houden we rekening met drukbezochte evenementen en publiekstrekkingen;
14. Bovenstaande principes gelden overdag en zeker voor de spijtijden (07.00-09.30 en 16.00-19.00). 'S avonds en 's nachts zijn er soms meer mogelijkheden om te werken omdat er dan minder verkeer is. Gelet op het beperken van nachtelijke geluidhinder dienen de werkzaamheden wel plaats te vinden binnen de kaders van de omgevingsvergunning (werktijdenonthefing).